

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve
Nacionalni Autoritet za Kualifikacije
National Qualification Authority

Universiteti - Univerzitet - University

“HAXHI ZEKA”

LLL Modules

PRODUCTION OF MIXED CROPS AND LIVESTOCK

(Level 4)

Qualification drafting group:

Members of the group:

Prof. Dr. Fadil Millaku

Prof. Dr. Ibish Mazreku

Prof. Asoc. Nexhdet Shala

Dr. sc. Astrit Bilalli

Prof. Asoc. Agim Rysha

Prof. Asoc. Mentor Thaqi

Prof. Ass. Namzi Hasanaj

Prof. Asoc. Ismajl Cacaj

Prof. Asoc. Ibrahim Hoxha

Prof. Assoc. Arsim Elshani

PhD (c) Shyhrete Muriqi

PhD (c) Indrit Loshi

Artur Morina

I – GENERAL DESCRIPTION

1. THE GROUP THAT WILL BE INCLUDED IN THIS QUALIFICATION

- Who is involved (target groups) in this qualification:

- Young people who have completed general or vocational secondary education and are interested in learning about agriculture, horticulture and animal husbandry farms
- People who are unemployed and interested in learning new practices for mixed crop and animal producers
- Students who are interested in managing small units of agricultural enterprises or farms, plan, organize and carry out agricultural operations
- Those interested in gaining knowledge to grow vegetables, trees, various seedlings, ornamental trees and various other crops, raising animals through the variety of their breeding
- Persons who develop activities of marketing, sale and / or distribution of agricultural products - livestock.

- Entry criteria for this qualification:

- All those interested in this qualification who have prior education (from secondary and vocational education) have the right to apply
- The dynamics of the process flow, the entrance exam, the announcement of the preliminary result, the complaints and the announcement of the final result are determined in detail by the public competition

2. VALIDATION OF QUALIFICATION

Qualification Mixed crop and animal producers are validated by the National Qualifications Authority (NQA) to be included in the National Qualifications Framework (NQF).

3. DURATION AND LOANS

The qualification will have an average duration of 1300 teaching hours, where 1 teaching hour = 45 minutes. This qualification has a total of 65 credits of Vocational Education and Training (VET) based on "ECVET".

4. QUALIFICATION STRUCTURE

Qualification structure (compulsory and elective modules):

Mandatory module:

- Cultivation of fruits and vegetables
- Feeding different types of animals
- Marketing, sale and distribution of agricultural - livestock products
- Plant protection
- Genetic improvement of plants
- Standards of control and quality of agri-food products
- Urban food system
- Production of urban horticulture
- Use and maintenance of the agricultural mechanism in the urban environment
- Urban beekeeping

Elective modules:

- Medicinal and aromatic plants
- Ecology of animal behavior
- Waste management

- Number of candidates: 15 / group (2 groups for 1 year)

5. ASSESSMENT AND CERTIFICATION

- Relevant information on the methods of evaluation of the modules (formative evaluation) and the final one (summative): Intermediate and final evaluations, laboratory work and field work, seminars, individual projects, etc.
- Upon successful completion of the qualification, the candidate will be awarded a certificate
- Theoretical and practical assessment approach%: 40% - 60%

II- CONTENT OF THE QUALIFICATION

1. General qualification objectives

At the end of this qualification, the candidates will be able to:

- Understand the basic notions related to producers of mixed crops and animals
- Identify different instruments used in this sector
- Describe the different methods of conserving and managing resources
- Discuss various emerging issues related to the themes of manufacturers and the challenges they face
- Apply advanced research methods with this qualification and for specific modules
- They make connections between theoretical and practical aspects

2. Qualification modules

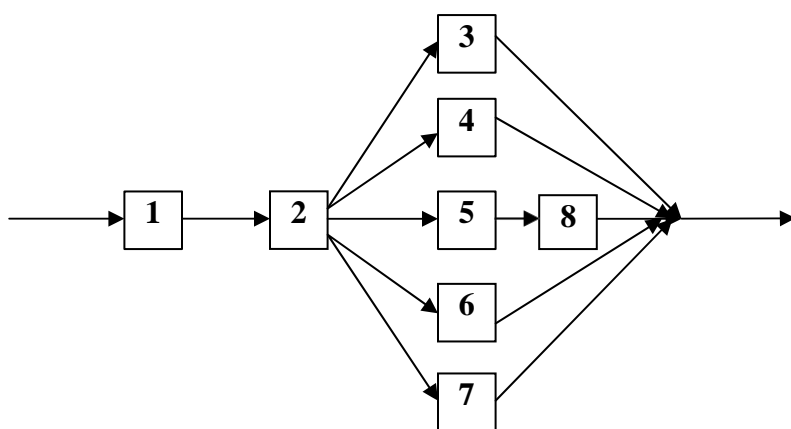
1	Cultivation of fruits and vegetables	No. 1	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. Candidates will be well acquainted with the general properties of plants and ways of cultivating different species 2. To know the correct and timely application of all care and specific agro-technical measures applied during cultivation 3. To have knowledge for achieving high yields as the ultimate goal of cultivation in the production of fruits and vegetables
2	Feeding different types of animals	No. 2	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. Demonstrate theoretical and practical skills related to feeding different types and categories of animals depending on the stages of production. 2. Be able to know the chemical composition of animal feed, compiling balanced rations and adapting to production requirements. 3. To form their opinion regarding the requirements and general principles of animal nutrition.
3	Marketing, sale and distribution of agricultural products - livestock	No. 3	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating	1. The candidate identifies the attributes of entrepreneurs in agriculture and discovers important customer groups for the business idea; 2. Analyzes their requirements and behaviors

			Other 4.2%, Credits: 5	3. Choose the right approach to market research; 4. Insights into consumer thinking and decision making
4	Plant protection	No. 4	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. The candidate will have knowledge about certain diseases and pests 2. The candidate will be able to identify diseases and insects in the given culture, 3. The candidate will know what are the diseases and insects that cause economic damage, 4. The candidate will gain knowledge about the application of adequate measures for protection against these diseases and insects as well as the time and number of sprays.
5	Genetic improvement of plants	No. 5	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. The candidate will know the methods and techniques of genetic improvement for seed. 2. The candidate will learn how to create and maintain cultivars and hybrids. Recognize the sources of genetic variability. 3. The candidate will recognize the nature of autogame, xenogame plants. 4. The candidate must be fully aware of the process of inbreeding and heterosis.
6	Standards for control and quality of agri-food products	No. 6	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. The candidate will be prepared to evaluate and develop quality control and assurance systems. 2. Specifically, they will acquire theoretical and practical knowledge about identifying various parameters that affect food quality. 3. Students will also acquire knowledge about the application of quality control measures, methods and procedures.
7	Urban food system	No. 7	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. The candidate analyzes the main issues and identifies the constraints related to the food supply chain and the main limiting factors for development; 2. Identify the actors and stakeholders of the urban food system and the food supply chain, understand the small-scale production system in small areas 3. Understand that rural-based enterprises traditionally adapt farm strategies to a more urban environment

				4. Identify the potential of the alternative food supply chain
8	Urban horticulture production	No. 8	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. The candidate acquires knowledge of the terms and practices of urban agrikulture 2. Develops an understanding of how urban resource systems work, with a focus on horticultural food systems 3. Identify specific ways that urban agriculture can be applied 4. Describe and debate the feasibility of urban agriculture and its role in our urban food system and recognize the limitations and benefits of urban horticulture production
9	Use and maintenance of agricultural machinery in the urban environment	No. 9	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. Analysis of major issues and constraints in urban engineering and identifies constraints related to agricultural power and machinery; 2. Identification of agricultural electrification, application; understand the small production system and agricultural structure in a small area 3. Understand the structure of conservation and conservation of soil, water, measuring equipment, diagnostic tools and equipment 4. Improving field efficiency, matching machine size and capacity: theoretical, effective and current capacities
10	Urban beekeeping	No. 10	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. The candidate acquires basic knowledge of bee morphology and physiology; 2. Cooperation of beekeeping with local agricultural products, ecosystem services and human history; 3. Understand the importance of honey bees as critical pollinators for both nature and natural environments and crops; 4. Controls bee diseases and pests and have a broad idea of international beekeeping research
11	Medicinal and aromatic plants	No. 11	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%,	1. The candidate will be able to identify medicinal-aromatic plants and recognize their spread 2. The candidate will understand the importance of medicinal plants for humanity and their use 3. The candidate should know the medicinal and aromatic

			Credits: 5	plants as well as the mountain fruits that grow in Kosovo as wild or cultivated plants. 4. Candidate to learn the techniques of harvesting and using medicinal plants and learn the preservation and cultivation of medicinal and aromatic plants.
12	Ecology of animal behavior	No.12	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. The candidate will know the ways of communication between animals 2. Understand the impact of behavior on the organization of social life 3. Recognize the impact of animal behavior on their lives 4. Relate knowledge of phylogenetic biology and conservation biology to animal behavior
13	Waste management	No. 13	100 teaching hours 33.3% Theory 50% Practice 12.5% Rating Other 4.2%, Credits: 5	1. Candidates identify environmental problems caused by waste 2. Understand the importance of adequate waste management 3. Identify and recognize some of the methodologies of waste disposal and recycling 4. Integrate prior knowledge of biology and ecology in addressing environmental issues related to waste.

1. 1. Logical connection of certification modules: 10 modules are mandatory and 3 elective:

LLL modules

Mandatory modules:

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Kultivimi i pemëve dhe perimeve	Nr. 1
Qëllimi	Qëllimi i modulit është njohja praktikat e kultivimit të pemëve dhe perimeve	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
1. RM1 (titulli): Kandidatet do të njohin mirë vetitë e përgjithshme të bimëve dhe mënyrat e kultivimit të llojeve të ndryshme		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Rëndësia e kultivimit të pemëve dhe perimeve- Mënyrat e kultivimit- Kërkesat e bimëve gjatë procesit të kultivimit etj	Kandidati duhet: <ul style="list-style-type: none">- Të di rreth rëndësisë së kultivimit të pemëve dhe perimeve- Të njoh bazën teorike të procesit të kultivimit- Të di rreth aspekteve praktike të makinerive të përdorura në proces kultivimit- Të i dijë kërkesat agroekologjike dhe mikroklimatike të bimëve për kultivim	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime ;- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
1. RM2 (titulli): Të njohin aplikimin e drejt dhe me kohë të të gjitha masave të përkujdesit dhe specifike agroteknike që aplikohen gjatë kultivimit		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Përgatitja e tokës për mbjelljen (ndërrimin) e pemëve dhe perimeve- Prodhimi i fidanit të pemëve dhe perimeve, mënyrat e përgatitjes së fidanit- Masat e përkujdesit gjatë kultivimit të- Përgatitja e fidaneve për ndërrim	Kandidati duhet: <ul style="list-style-type: none">- Të kryej procedurat operative në përgatitje të tokës për mbjellje- Të përcjell fazat e zhvillimit të fidaneve- Të i njoh teknikat e kultivimit- Të dij të kultivoj në mjedise të hapura dhe të mbyllura etj	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM3 (titulli): Te kenë njohuri për arritjen e rendimenteve të larta si qellim i fundit i kultivimit në prodhimtarinë e pemëve dhe perimeve		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Përckatimi i zonave për kultivim- Konservimi i pemëve dhe perimeve	Kandidati duhet: <ul style="list-style-type: none">- Të zgjedhja e vendit e duhur ku do të kultivohen pemet dhe përimet- Të njoh praktikat e qendrueshme të kultivimit të pemëve dhe perimeve- Të di rreth mënyrave të ruajtjes dhe	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me

	konservimit të pemëve dhe perimeve	shkrim - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	- Ky modul duhet të përfshij komponentët kyçe në kultivimin e pemëve dhe perimeve	
Baza materiale e domosdoshme	Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme: - Salla ligjërimit - Laboratorë - Sera, fusha të hapura, plantacione etj. - Pajisje mobile etj.	

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Të ushqyerit e llojeve të ndryshme të kafshëve	Nr. 2
Qëllimi	Moduli ka për ka për qëllim që pjesëmarrësve të iu ofroj njohuri të mjaftueshme teorike dhe praktike për mënyrën e të ushqyerit të kafshëve dhe përpilimin e racioneve të balancuara të llojeve të ndryshme të kafshëve në pikëpamje të gjitha kërkesave me lëndë ushqyese	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM1 (titulli): Tregojnë aftësi teorike dhe praktike lidhur me të ushqyerit e llojeve dhe kategorive të ndryshme të kafshëve varësisht prej fazave të prodhimtarisë.		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Principet e përgjithshme të ushqyerit të ripërtypësve; Të ushqyerit e gjedheve, karakteristikat anatomike dhe fiziologjike të organeve të tretjes të gjedhit, proceset biokimike të zbërthimit të lëndëve ushqyese në rumen.- Të ushqyerit e lopëve në bazë të ciklit prodhues, të ushqyerit e lopëve në periudhën e tharjes, të ushqyerit e lopëve në laktacion.	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të i njoh parimet e përgjithshme të ushqyerje se kafshëve- Të i njoh karakteristikat anatomike të organeve të tretjes- Të ketë njohuri rreth aparatit të tretjes- Të ketë njohuri rreth procese biokimike- Të përshkruaj ciklin e prodhues në bazë të të ushqyerit etj	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		

RM2 (titulli): Të jenë në gjendje të njohin përbërjen kimike të ushqimeve për kafshë, përpilimin e racione të balancuara dhe përshtatjen kërkesave të prodhimitarisë.

Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Racionet në të ushqyerit e gjedheve, të ushqyerit dimërorë dhe të ushqyerit verorë. - Marrëdhëniet në mes ushqimeve voluminoze dhe të koncentruara në racion, mundësia e shfrytëzimit të uresë në të ushqyerit e lopëve qumështore. - Të ushqyerit e viçave, vlera ushqyese dhe imunologjike e kulloshtrës, sistemet e të ushqyerit të viçave. Të ushqyerit e kategorive të ndryshme të gjedhit për trashje. 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të tregoj rreth racioneve të të ushqyerit - Të bëjë lidhshmëri ne mes të ushqimeve voluminoze dhe te koncentruar - Të di rreth kërkesave për ushqim të kafshët - Të di rreth vlerave ushqyese të ushqimeve - Të ofroj njohuri kategori të ndryshme të kafshëve sa i përket të të ushqyerit 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj

Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit

RM3 (titulli): Të formojnë opinionin e tyre lidhur me kërkesat dhe principet e përgjithshme të ushqyerit të kafshëve.

Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Njohurit e përgjithshme lidhur me kërkesat e të ushqyerit për grupet e ndryshme të kafshëve: Shpendëve Deleve Kuajve Lepujve etj 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të dijë lidhur me kërkesat e të ushqyerit për grupet e ndryshme të kafshëve: <ul style="list-style-type: none"> o Shpendëve o Deleve o Kuajve o Lepujve 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul synon ti aftësoj kandidatet me njohuri të përgjithshme lidhur me të ushqyerit e llojeve dhe kategorive të ndryshme të kafshëve varësisht prej fazave fiziologjike të kafshëve. Trajton tema të veçanta lidhur me ushqimet si : njohja me vlerat energjetike, proteinike, vitaminoze etj. 	

Baza materiale e domosdoshme	<p>Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë - Vizita në terren etj
-------------------------------------	---

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Marketingu, shitja dhe ose shpërndarja e produkteve bujqësore – blegtorale	Nr. 3
Qëllimi	Përmes këtij kursi pjesëmarrësit do të fitojnë njohuri për sipërmarrjen në fushën e bujqësisë urbane.	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe	

profesional)		
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM1 (titulli): Kandidati identifikon atributuesit të sipërmarrësve në bujqësi dhe zbulon grupet e konsumatorëve të rëndësishme për idenë e biznesit;		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Kush janë sipërmarrësit? - Vendimi fillestar - Kuptimi i suksesit të biznesit: strategji, fat dhe politikë 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ti identifikoj sipërmarrësit - Të njoh proceset inciuese - Të përcaktoj grupet e konsumatorve - Të zhvilloj konceptet e suksesit në biznes - Të aplikojë strategji politike në ide biznesore 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM2 (titulli): Analizon kërkesat dhe sjelljet e tyre		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Financimi i sipërmarrjes - Firmat e vogla dhe inovacionet - Ndërmarrje antisociale, joligjore dhe kriminale. Politika e ndërmarrjeve 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të ketë njohur rreth finacave - Të njoh aktet normative të funksionimit të firmave të vogla, ndërmarrjeve antisociale, joligjore etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM3 (titulli): Zgjidh qasjen e duhur për hulumtimin e tregut		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Konkurrenca Globale e Qyteteve, Zhvillimi Rajonal i qyteteve - Inovacionet sociale, Njohuritë dhe rrjeti në qytetet e zgjuara - Sipërmarrja e qëndrueshme në qytete - Ndërmarrësia Institucionale dhe Planifikimi Urban, Ardhmëria e qyteteve të 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të ketë njohuri për zhvillimin e konkurrencave - Të zhvilloj ide inovative - Të krijoj dokumente zhvillimore - Të bëjë planifikime 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj

zgjuar		
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM4 (titulli): Vështrime në mendimin dhe vendimarrjen e konsumatorëve		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Studimet e rasteve të bujqësisë urbane në Teksasin Qendror: Nga toka në tavanë nga Bruce D. Dvorak dhe Ahmed K. Ali - Kopshtarisë Urbane: Nga Shmangia nga Kostoja në Marrjen e Fitimit - Shembull nga Ljubljana, Slloveni nga Matjaž Glavan, Majda Černič Istenič, Rozalija Cvejić dhe Marina Pintar - Krahasimi i Përdorimit të Tokës dhe Zhvillimi i Qëndrueshëm në Ishujt e Vogël: Rasti i ishullit Skiathos, Greqi nga Fani Samara, Stergios Tampekis, Stavros Sakellariou, Olga Christopoulou dhe Athanasios Sfougaris - Identifikimi i Funksionalitetit të Sistemeve Bujqësore Peri-Urban: Një Studim Rasti nga Inmaculada Marques-Perez dhe Baldomero Segura García del Río Marrëdhënia në mes të Popullsisë dhe Tokës Bujqësore në Amasyaby Mustafa Ergen 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të zgjeroj format e hulumtimit - Të krahasoj raste studimi nga shembuj të ndryshëm në botë - Të identifikoj funksionet që i ofrojnë sistemet bujqësore - Të bëjë lidhshmëri në mes të popullsisë dhe tokës bujqësore 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul mundëson kandidatëve të pajisë pjesëmarrësit të kuptojnë sipërmarrjen, përkufizimet rreth ndërmarrësisë në fushën e Bujqësisë, rolin e ndërmarrësisë në krijimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, funksionin e tyre dhe rëndësinë e sipërmarrjes në ekonominë kombëtare, ekonominë e tregut etj 	
Baza materiale e domosdoshme	<p>Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë - Kompjuter etj 	

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Mbrojtje e bimëve	Nr. 4
Qëllimi	Qëllimi i studimit të lëndës Mbrojtja e bimëve është qe te njoftohen studentet me sëmundjet dhe dëmtuesit kryesore te kulturave bujqësore, pastaj te njoftohen me simptomat qe shkaktojnë ato, biologjinë e sëmundjeve dhe insekteve si dhe masat për mbrojtjen kundër këtyre sëmundjeve dhe insekteve	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM1 (titulli): Kandidati do të ketë njohuri lidhur me sëmundjet dhe dëmtuesit e caktuar		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Koncepti mbi sëmundjet e bimëve dhe klasifikimi i tyre.- Përhapja e patogjeneve dhe veprimi I tyre në bimë.	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të identifikoj sëmundjet kryesore të bimët- Të bëjë klasifikimin e sëmundjeve- Të di rrugët e përhapjes së shkaktarëve të sëmundjes- Të njoh veprimet e organizmave patogjen tek bimët	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM2 (titulli): Kandidati do te jene ne gjendje ti identifikojnë sëmundjet dhe insektet te kultura e caktuar		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit

<ul style="list-style-type: none"> - Kroma e patates, - Vrug i patates, - Vrug specit, - Vrug hardhisë , - Vrug duhanit, - Vrug kryqoreve, - Vrug sallatës, - Kanceri i patates 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të di për shkaktarët e këtyre sëmundjeve - Të di për simptomat - Të ketë njohuri rreth efekteve të këtyre sëmundjeve të njeriu - Të sugjeroj masat për trajtim etj 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit</p> <p>RM3 (titulli): Kandidati do të dine se cilat janë sëmundjet dhe insektet që shkaktojnë dëme ekonomike</p>		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Kalbëzimi I butë I pemëve, - Gjethpërdredhësja e pjeshkës dhe kumbullës, - Hiri i duhanit, - Hiri i hardhisë, - Hiri i mollëve, - Kalbëzimi i kallirit të misrit, - Kroma e mollave dhe e dardhëve. 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të di për shkaktarët e këtyre sëmundjeve - Të di për simptomat - Të ketë njohuri rreth efekteve të këtyre sëmundjeve të njeriu - Të sugjeroj masat për trajtim etj 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit</p> <p>RM4 (titulli): Kandidati do të fitoj njohuri rreth aplikimit të masave adekuate për mbrojtje kundër këtyre sëmundjeve dhe insekteve si dhe kohen dhe numrin e spërkatjeve</p>		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Aplikimi i pesticideve - Herbicideve - Fungciveve - Kontrolluesit biologjikë të sëmundjeve 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të identifikoj pesticidet e nevojshme për trajtim - Të di rreth efekteve anësore të pesticideve - Të di rreth menaxhimit të integruar të pesticideve - Të aplikoj forma biologjike të mbrojtjes së bimëve nga dëmtuesit 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul duhet të ofroj të dhëna specifike për mbrojtjen e bimëve nga dëmtuesit 	

Baza materiale e domosdoshme	<p>Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë - Substanca kimike - Mjete dhe pajisje gjatë punës praktike në fusha të kultivuara më bimë etj
-------------------------------------	--

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Përmirësimi gjenetik i bimëve	Nr. 5
Qëllimi	<p>Qëllimi parësorë i modulit/lëndës është që studentët të njohin dhe interpretojnë objektivat e përmirësimit gjenetik të bimëve. Përmirësimi gjenetik është lëmi shkencore e cila si qëllim kryesor ka krijimin, përmirësimin e kultivarëve të rinj me qëllim të rritjes së rendimentit si në</p>	

	aspektin sasior ashtu edhe atë cilësor.	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM1 (titulli): Kandidati do të njoh metodat dhe teknikat e përmirësimit gjenetik për farë.		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Baza gjenetike e bimëve.- Bazat molekulare të trashëgimisë.- Përmirësimi gjenetik i bazuar në qëndrueshmëri të bimëve- Mënyrat e përmirësimit gjenetik të bimëve.- Aplikimi i bioteknologjisë në përmirësim gjenetik.	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të i njoh konceptet bazike në gjenetikë- Ti di principet e bazave të biologjisë molekulare- Të aplikoj mënyra të kryqëzimit të bimëve- Të di të bëjë seleksionimi e farave për kryqëzim	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM2 (titulli): Kandidati do të mësojnë mënyrën e krijimit dhe mirëmbajtës së kultivarëve dhe hibrideve di dhe do të njoh burimet e variabiliteti gjenetik.		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Përhapja e materialit gjenetik bimor.- Koncepti i krijimit të kultivarit.- Koncepti i krijimit të hibridit- Konservimi dhe organizimi i bankës së gjeneve- Burimet e variacionit gjenetik.- Mutacionet, rekombinimi i gjeneve, transferi i gjenit	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të di rreth përhapjes së materialit gjenetik të bimët- Të përshkruaj krijimin e llojeve hibride- Të bëjë konservimi të materialit bimor- Të sqaroj burimet e variacionit gjenetike dhe shkaqet e mutacioneve si burimi i variabilitetit	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM3 (titulli): Kandidati do të njohin natyrën e bimëve autogame, ksenogame. .		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Baza gjenetike e bimeve autogame-metodat.	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të aplikoj metoda të kryqëzimit të bimët	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i

<ul style="list-style-type: none"> - Baza gjenetike e bimeve ksenogame-metodat. 	<p>autogame dhe ksenogame</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të përshkruaj procesin e kryqëzimit - Të sqaroj dallimet etj - 	<p>një punë praktike apo një hulumtimi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM4 (titulli): Kandidati duhet të njohin në tersi procesin einbridingut dhe te heterozisit</p>		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Trashëgimia dhe ndryshueshmëria e tipareve cilësore dhe sasiore. - Trashëgimi poligjenik. - Heritabiliteti. - Heterozisi. - Rëndësia e inbridingut. - Rëndësia e heterozisit 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të përshkruaj dhe sqaroj shkaktaret e ndryshimeve cilësore dhe sasiore në trashëgim - Të demonstroj praktikisht heritabilitetin, heterozisin dhe procesin e inbridingut 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul duhet të ofroj të dhëna specifike për përmirësimin gjenetikë të bimëve, forma e kryqëzimeve, burimeve të variabilitetit etj 	
<p>Baza materiale e domosdoshme</p>	<p>Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë - Kompjuter - Mjete gjatë punës në fusha të eksperimentale etj 	

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Kontrollet e standardit dhe cilësisë së produkteve agro-ushqimore	Nr. 6
Qëllimi	Qëllimi i modulit është gjenerimi i njohurive dhe familjarizimi i studentëve me parimet e sistemeve të menaxhimit për sigurimin dhe kontrollin e cilësisë në industrinë ushqimore.	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	1 semestër, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM1 (titulli): Kandidati do të përgatitet që të vlerësojnë dhe të zhvillojnë sisteme për kontrollin dhe sigurimin e cilësisë.		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Rëndësia e kontrollit dhe sigurimit të cilësisë në industrinë ushqimore- Dimensionet, standardet, përcaktimi i cilësisë- Programet dhe sistemet e cilësisë në industrinë ushqimore	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të sqaroj rendësin e kontrollit në industrinë agro-ushqimore- Të njoh standardet e përcaktimit të cilësisë- Të aplikoj programe dhe sisteme të avancuar në funksion të sigurimit të cilësisë në industrinë ushqimore	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj

<p>Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit</p> <p>RM2 (titulli): Në mënyrë specifike, ata do të përvetësojnë njohuri teorike dhe praktike rreth identifikimit të parametrave të ndryshëm që ndikojnë në cilësinë e ushqimit.</p>		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Standardet e sistemit të cilësisë - Standardet e sistemit të cilësisë ISO - Programet GMP (praktikat e mira të përpunimit) - Programet HACCP - Dokumentet: SOP, GMO, QCA, PSM, të pajisjeve etj. 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të zbatoj standardet e cilësisë - Të di përparësitë e sistemit ISO - Të aplikoj programet GMP dhe HACCP - Të përdorë dokumentet: SOP, GMO, QCA, PSM 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit</p> <p>RM3 (titulli): Studentët do të përvetësojnë gjithashtu njohuri për aplikimin e masave, metodave dhe procedurave të kontrollit të cilësisë.</p>		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Auditimet e përpunimit: kontrolli i operacioneve të përpunimit - Auditimet GMP dhe auditimet e cilësisë së produktit - Metodatat statistikore për kontrollin e cilësisë në Industrinë ushqimore 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të sqaroj proceset e auditimit - Të di të zbatoj auditimet GMP - Të përdorë metodat statistikore për kontrollin e cilësisë në industri. - Të zbatoj programe të avancuar dhe softuer 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul duhet të një përshkrim gjithëpërfshirës rreth sigurimit të cilësisë duke filluar nga konceptet për të vazhduar me aplikacionet praktike të menaxhimit të cilësisë. 	
Baza materiale e domosdoshme	<p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë - Kompjuter etj 	

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe numri	Sistemi i ushqimit urban	Nr. 7
Qëllimi	Qëllimi i modulit është të analizojë lidhjet ndërmjet bujqësisë urbane dhe zinxhirëve të vlerave ushqimore në raste specifike dhe të përcaktojë dhe mundësoj nxënësve të kuptojnë aktorët, palët e interesit dhe sfidat për zhvillimin e zinxhirit të vlerave të bujqësisë urbane.	

Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM1 (titulli): Kandidati analizon çështjet kryesore dhe identifikon i kufizime që lidhen me zinxhirin e furnizimit me ushqim dhe faktorët kryesorë kufizues për zhvillim		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Lidhjet kryesore midis bujqësisë urbane, ekonomisë më të gjerë dhe zinxhirëve të vlerave ushqimore- Zinxhiri i vlerave ushqimore duke filluar nga inputet bujqësore deri te produktet përfundimtare-	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të sqaroj lidhjet ndërmjet bujqësisë urbane dhe ekonomisë- Të përshkruaj zinxhirin e vlerave ushqimore- Të ndërlidhje fazat e imputeve bujqësore deri të produktet përfundimtare	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM2 (titulli): Identifikimi i aktorëve dhe palëve të interesuara të sistemit ushqimor urban dhe zinxhirit të furnizimit me ushqime, kuptojnë sistemin e prodhimit në shkallë të vogël në zona të vogla		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Sektori i bujqësisë, përpunimi, marketingu dhe shpërndarja- Ndërmarrjet e specializuara brenda sektorit të BU si prodhuesit e bimëve dhe kafshëve- Mbarështimi / shumëfishimi i ndërmarrjeve për varietetet e bimëve dhe kafshëve riprodhuese- Sistemi i prodhimit të vogël në zona të vogla në ose në shtëpi (ballkon, dritareje, bodrum, hambar, tavanë dhe kuzhinë) si dhe rreth shtëpisë (para dhe oborrin e	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të di rëndësinë e sektorit të bujqësisë- Të analizojë aspektet e përpunimit të ushqimit- Të ofroj ide te reja për marketing dhe shpërndarje të produkteve ushqimore- Të identifikojë ndërmarrje të specializuara brenda sektorit të bujqësisë urbane- Të propozoj shumëfishim të ndërmarrjeve- Të propozoj ide	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj

shtëpisë, oborr).	inovative dhe qasje të reja rreth sistemit të prodhimit	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM3 (titulli): Kuptojnë që ndërmarrjet me bazë rurale tradicionalisht i përshtatin strategjitë e fermave në një mjedis më urban		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Tradicionalisht ndërmarrjet me bazë rurale i përshtatin strategjitë e fermave në një mjedis më urban si rezultat i zgjerimit urban - Fermat dhe agro-ndërmarrjet në shkallë të gjerë si një zhvillim ekonomik lokal dhe siguri urbane ushqimore në nivel qyteti 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të di rreth funksionimit të ndërmarrjeve me bazë rurale - Të ofroj strategji të zgjerimit të fermave - Të përshkruaj ndikimin e ndërmarrjeve në zhvillimin e ekonomisë në nivel lokal - Të di rreth sigurisë ushqimore 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM4 (titulli): Identifikimi i potencialit të zinxhirit furnizues të ushqimit alternativ		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Planifikimi dhe menaxhimi i fermës, qasja në informata mbi teknologjitë e avancuara dhe të qëndrueshme, informacioni i tregut dhe burimet e financimi - Potenciali i tregut dhe qasja në inputet dhe infrastruktura (rrugët, aeroportet, portet) për zhvillimin e ndërmarrjeve të mëdha agro-ndërmarrëse 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të ketë njohuri rreth planifikimit të fermës - Të ketë ide avancuara rreth menaxhimit të fermave - Të ketë informacione rreth tregut - Ti njoh burimet e financimit - Të bëjë planifikime rreth potencialit të tregut 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul mundëson nxënësve të kuptojnë lidhjet kryesore midis bujqësisë urbane, ekonomisë më të gjerë dhe zinxhirëve të vlerave ushqimore 	
Baza materiale e domosdoshme	<p>Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë - Kompjuter etj 	

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Prodhimi i hortikulturës urbane	Nr. 8
Qëllimi	Qëllimi i modulit është rritja e kapacitetit profesional të kandidateve në aspekte të ndryshme të prodhimit të hortikulturës, kushteve të ndryshme agroekologjike dhe masave të përshtatshme agroteknike për prodhimin e hortikulturës, duke filluar nga një farë cilësore deri tek teknikat e duhura të korjes, të cilat janë masat përcaktuese për prodhimin dhe cilësinë optimale të hortikulturës.	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	1 semestër, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM1 (titulli): Kandidati fiton njohuri ndaj termave dhe praktikave të bujqësisë urbane		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Hyrje në strukturën, rritjen dhe zhvillimin e bimëve të hortikulturës nga një qasje praktike dhe shkencore; serë dhe prodhim në natyrë, të ushqyerit- Rritja e bimëve: Toka dhe ushqyerja,- Menaxhimi i tokës,- Fekondimi i kulturave hortikulturore	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ti njoh bazat e hortikulturës- Të di rreth strukturës dhe zhvillimit të bimëve- Të zhvilloj qasje praktike në funksion të prodhimit të bimëve- Të njoh aspektet e të ushqyerit tek bimët- Të bëjë menaxhimin e duhur të tokës- Të avancoj praktika të zhvillimit në hortikulturë	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM2 (titulli): Zhvillon një kuptimi se si funksionojnë sistemet urbane të burimeve, me fokus në sistemet ushqimore të hortikulturës		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Ornamentals Indoor, zburime peisazhit- Peisazh në shtëpi, kopshte enë, herbs dhe bimë medicinale dhe menaxhimin e serave hobi- Parimet dhe praktikatat e klasifikimit, kullimit dhe	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të bëjë peizazhe në shtëpi- Ti bëjë menaxhimin e ambienteve ku rriten bimët (psh serrat)- Të zhvilloj praktika të klasifikimit të	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj

ndërtimit të peizazheve rezidenciale dhe të vogla komerciale;	peizazheve - Të di rreth procesit të drenazhimit dhe ndërtimit të peizazheve	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM3 (titulli): Identifikimi i mënyrave specifike që bujqësia urbane mund të aplikohet		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Efektet e praktikave organike dhe joorganike në ekosistemin e kopshtit - Identifikimi dhe përdorimi i bimëve indigjene dhe të paraqitura të peizazhit; - Përhapja, shkurtimi dhe shartimi - Kultura Winegrape - ndikimi i klimës, tokës, kultivimit, rrënjës 	Kandidati duhet: <ul style="list-style-type: none"> - Të përshkruaj rolin e bimëve në funksionim të ekosistemeve - Të njoh efektin e praktika organike dhe inorganike - Të menaxhoj suksesshme me bimë të reja - Të zhvilloj praktika të reja të përhapjes, shkurtimi dhe shartimit të bimëve - Të sqaroj ndikimin e faktorëve klimatik dhe edafik në kultivimin e bimëve 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM4 (titulli): Përshkruan dhe debaton realizueshmërinë e bujqësisë urbane dhe rolin e saj në sistemin tonë ushqimor urban si dhe njohin kufizimet dhe përfitimet e prodhimit të hortikulturës urbane		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza e burimeve bashkëkohore ekonomike, teknologjike, mjedisore, burimeve njerëzore dhe rregullatore që ndikojnë në mënyrën se si konkurrojnë firmat botërore të hortikulturës - Metodatat dhe praktikatat e lidhura me prodhimin e kulturave hortikulturore; ushtrime praktike në serra dhe fushë 	Kandidati duhet: <ul style="list-style-type: none"> - Të përdorë burime bashkëkohor të informacionit - Të nxisë konkurrencen e mirëfilltë - Të zhvilloj praktika të reja të prodhimit të kulturave bimë 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul siguron njohuri për potencialin e bujqësisë urbane në planifikimin, menaxhimin dhe zhvillimin mjedisor 	
Baza materiale e domosdoshme	Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme: <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë etj 	

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Përdorimi dhe mirëmbajtja e mekanizmin bujqësor në mjedisin urban	Nr. 9
Qëllimi	Moduli prezanton pjesëmarrësit për fuqinë dhe makineritë e UA-së, për elektrifikimin bujqësor dhe për aplikimet (motorët, kontrollet, trajtimin dhe përpunimin e materialeve), strukturat bujqësore (planet, ngarkesat, materialet e ndërtimit dhe paraqitjen dhe projektimin) dhe ruajtjen e	

		tokës dhe ujit , strukturat e kullimit dhe konservimit).	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë		100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul		Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit			
RM1 (titulli): Analizimi i çështjeve dhe kufizimeve të mëdha në inxhinieri urbane si dhe identifikon kufizimet lidhur me fuqinë dhe makinerinë bujqësore;			
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat		Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Përkufizimi i inxhinierisë bujqësore urbane. Pyetje tipike që lidhen me menaxhimin e makinerive- Fuqia dhe makineritë (motorët, transmetimi i fuqisë, përfshirë hidraulikën, makineritë e përpunimit, kalibrimet dhe pajisjet e korrje)- Elektrifikimi bujqësor dhe aplikimet (motorët, kontrollet, trajtimi dhe përpunimi i materialeve)	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të përshkruaj rolin e inxhinierisë bujqësore- Të bëjë menaxhimin efikas të makinerive- Të zhvilloj aftësi në përdorim dhe njohje të mekanizmit bujqësor- Të nxisë aplikimin e metodave bashkëkohore fushën e përdorimit të mjeteve bujqësore		<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit			
RM2 (titulli): Identifikimi i elektrifikimit bujqësor, aplikimi; kuptojn sistemin e prodhimit të vogël dhe strukturën bujqësore në një zonë të vogël			
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat		Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Strukturat bujqësore (planet, ngarkesat, materialet e ndërtimit dhe faqosja dhe dizajni)- Ruajtja e tokës dhe ujit (survejimi, harta, kullimi dhe konservimi)- Sistemi i prodhimit të vogël në zona të vogla në ose në shtëpi (ballkon, dritareje, bodrum, hambar, tavanë dhekuzhinë) si dhe rreth shtëpisë (para dhe oborrin e shtëpisë, oborr).	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të tregoj rreth strukturave dhe dizajnit të mekanizmit bujqësor- Të zhvilloj praktika të qëndrueshme në menaxhim të tokës dhe ujit- Të paraqes ide të reja në aplikim të mekanizmit bujqësor		<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit			

RM3 (titulli): Kuptoni strukturën e ruajtjes dhe konservimit të tokës, ujit, pajisjet matëse, mjetet dhe pajisjet diagnostikues		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Praktikat e qëndrueshme të ujit në UA, sistemet dhe pajisjet e ujitjes - Planifikimi dhe menaxhimi i fermës, qasja në informata mbi teknologjitë e avancuara dhe të qëndrueshme, informacioni i tregut dhe burimet e financimit 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të planifikoj qëndrueshmëri të resurse - Të minimizoj shpenzimet - Të zhvilloj plane menaxhuese rreth fermave - Të përdorë teknologji me qëllim të avancimit të sistemeve bujqësore 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit</p> <p>RM4 (titulli): Përmirësimi i efikasitetit në terren, përputhja e madhësisë dhe kapacitetit të makinës: kapacitetet teorike, efektive dhe aktuale</p>		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Ruajtja e tokës për tokën bujqësore: mbulesë vegjetative, mulch, mbjellje me ridge, mbjellje me konture, mbjellje të mbjella, rotacione të drithërave, prerje të rripave, tarraca - Fushëveprimi i kulturave hortikulturore. - Kërkesat për tokën dhe klimatike për kulturat e ndryshme të hortikulturës, varietetet e përmirësuara, kriteret për përzgjedhjen e vendeve 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të bëjë mbjellje në terrene të ndryshme - Të aplikoj rotacion të kulturave - Të zgjeroj fushëveprimin e kulturave - Të analizoj kërkesat klimatike të tokës - Të vendos kritere përzgjedhëse për kulturi etj 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul paraqet metodologjitë në spektrin e gjerë të mekanizimit bujqësor, duke përfshirë sigurinë, identifikimin dhe përdorimin e mjeteve, metodologjinë e ndërtimit, sistemet e fuqisë bujqësore dhe zbatimin e metodologjive përmes aktivitetit të strukturuar eksperimental 	

Baza materiale e domosdoshme	<p>Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë - Pajisje të mekanizmit bujqësor etj
-------------------------------------	---

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Bletaria urbane	Nr. 10
Qëllimi	Qëllimi i modulit është të sigurojë një pasqyrë të gjerë të biologjisë së bletëve, bletarisë dhe vijës së kërkimit në bletari. Llojet më të zakonshme të mjaltit shqyrtohen. Janë planifikuar ekskursione në qendrat kërkimore të bletëve parqeve te bletëve.	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM1 (titulli): Kandidati fiton njohuri themelore të morfologjisë dhe fiziologjisë së bletëve		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathhtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Kuptimi i ciklit jetësor të organizimit të bletëve dhe kolonisë. Llojet e bletëve- Komponentët e koshereve moderne-	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Të sqaroj ciklin jetësor të bletëve- Të përshkruaj jetën sociale të bletëve- Të njoh llojet e bletëve- Të di rreth habitateve të tyre	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime

		- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM2 (titulli): Bashkëpunimi i bletarisë me produktet bujqësore lokale, shërbimet e ekosistemit		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Kuptimi i sjelljes së bletës dhe kultura e bletës - Roli i bletës në funksionim të ekosistemeve 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të sqaroj etologjinë e bletës - Të tregoj rolin e bletës në natyrë dhe të mira e përgjithshme 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM3 (titulli): Kuptojnë rëndësinë e bletëve të mjalitit si pjalmatorë kritikë si për natyrën ashtu edhe për ato natyrore mjediset dhe prodhimet e kulturave		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Menaxhimi vjeshtor dhe dimëror - Menaxhimi pranveror dhe veror i formave dimëruese 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të bëjë menaxhim të mirë sezonal të bletëve - Të planifikoj kohën e duhur - Ti merr në konsideratë ndryshmet në temperaturë 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM4 (titulli): Kontrollon sëmundjet e bletëve dhe dëmtuesit si dhe keni një ide të gjerë të kërkimit ndërkombëtar në bletari		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit

<p>Dëmtuesit e bletëve, parazitët dhe sëmundjet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sëmundjet e mushkërive, simptomat e sëmundjes së mushkërive - Menaxhimi i integruar i dëmtuesve (IPM) - Përdorimi i duhur i medikamenteve - Identifikimi dhe Kontrollimi i Sëmundjeve të Bletëve 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të di rreth sëmundjeve të bletëve - Të njoh metoda bashkëkohore të menaxhimit të dëmtuesve - Të aplikojë medikamente e duhura në mbrojtje të bletëve - Të ketë monitorim të vazhdueshëm të shëndetit të bletëve 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul mundëson njohjen e bletarisë urbane dhe format e manxhimit të tyre 	
<p>Baza materiale e domosdoshme</p>	<p>Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisura me video-projektorë - Laboratorë - Mjete dhe pajisje për vizita në terren etj 	

ELECTIVE MODULES:

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Bimët aromatike dhe mjekësor	Nr. 11
Qëllimi	Kandidati do të jenë në gjendje që ti njohin bimët kryesore aromatike dhe mjekësore. Do të jenë në gjendje ti nxjerrin prej tyre komponimet aktive biologjike dhe to kenë njohuri sa i përket kërkesave dhe parakushteve për kultivimin e këtyre bimëve dhe rëndësinë komerciale që ato kanë, çdoherë me preferencë mbi kushtet dhe rrethanat e ofruara në Kosovë.	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM1 (titulli): Kandidati do të jetë në gjendje që të bëjnë identifikimin e bimëve mjekuese-aromatike dhe të njohin përhapjen e tyre		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Botanika farmaceutike- emërtimi,- përmbajtja dhe zhvillimi historik- Metodot e punës në botanikën farmaceutike	Kandidati duhet : <ul style="list-style-type: none">- Të di rreth emërtimeve të bimëve dhe përdorimit të tyre- Të njoh metodat e klasifikimit të bimëve- Të njoh metodat bashkëkohore të botanikës e me theks të veçantë të bimëve mjekësore- Të di rreth zhvillime historike të përdorimit të bimëve mjekuese-aromatike	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM2 (titulli): Kandidati do të kuptojë rëndësin që kanë bimët mjekësore për njerëzimin dhe përdorimin e tyre		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Materiet aktive-vepruese që gjenden në lëngun qelizor dhe me gjerë- Vajrat esenciale, gjëndrrat vajore në bimë dhe përbërja e fenoleve	Kandidati duhet: <ul style="list-style-type: none">- Të di rreth rolit dhe funksioneve të materieve aktive qe gjenden ne lëngun qelizor- Të njoftohet me vajrat	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim

<ul style="list-style-type: none"> - Ekstrahimi i vajrave esenciale - Metodot e punës në botanikën farmaceutike 	<p>esenciale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të kryej punë praktike në laborator dhe - Të përdorë metodat e ekstradimit të vajrave esenciale 	<ul style="list-style-type: none"> - Prezantime - Testime etj
<p>Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit</p> <p>RM3 (titulli): Kandidati t'i njohin bimët mjekuese dhe aromatike si dhe frutat e malit që rriten në Kosovë si bimë të egra apo të kultivuara.</p>		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Kosova, kushtet klimatike dhe llojet bimore - Mjedisi ligjor dhe rregullativat kryesore që kanë të bëjnë me BMA në Kosovë - Kultivim i BMA, mbirja dhe rritja 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ti di rreth kushteve agro-klimatike të Kosovës - Të njoh ligjet dhe aktet nen-ligjor që kanë të bëjnë me BMA - Të di rreth ciklit jetësor dhe fazave të zhvillimit të bimëve mjekësore 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
<p>Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit</p> <p>RM4 (titulli): Kandidati ti mësojnë teknikat e vjeljes dhe përdorimit të bimëve mjekësore dhe të mësojnë ruajtjen dhe kultivimin e bimëve mjekësore dhe aromatike.</p>		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Kalendari i vjeljes së bimëve mjekësore dhe aromatike - Vjelja e qëndrueshme e bimëve mjekësore dhe aromatike - Trajtimi pas vjeljes i BMA dhe pemëve frutore të imta 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të di rreth kohës së vjeljes së bimëve mjekësore dhe aromatike - Të di rreth praktikave të qëndrueshmërisë - Të kryej procesin e konservimit pas vjeljes 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim; - Prezantime - Testime etj
<p>Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul duhet të zbatohet në kuadër të programit master dhe do të ofroj njohjen e metodave bashkëkohore të identifikimit, përdorimit, vjeljes dhe procesimit të bimëve mjekësore-aromatike dhe pemëve frutore të imta, ruajtjen e bimëve mjekësore – aromatike dhe pemëve frutore të imta si dhe kultivimin e tyre 	

Baza materiale e domosdoshme	<p>Per realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salla për ligjërime të pajisuar me video-projektorë - Laboratorë - Mikroskopë dhe steromikroskop - Substanca kimike - Literaturë përkatëse për përcaktim të llojeve bimore (çelësa taksonomik, praktikume etj)
-------------------------------------	--

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Ekologjia e sjelljes së kafshëve	Nr. 12
Qëllimi	Ky modul ka për qëllim zhvillimin e njohurive rreth ekologjisë së sjelljes së kafshëve, komunikimit dhe ndërtimit të strukturave sociale si dhe aspektet praktike të këtyre çështjeve në mbrojtjen dhe konservimin e diversitetit të kafshëve.	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimit i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		

RM1 (titulli): Kandidati do të njoh mënyrat e komunikimit midis kafshëve		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Aspekti fiziologjik i sjelljes tek kafshët - Aspekti gjenetik i sjelljes - Të mësuarit tek kafshët - Komunikimi tek kafshët 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të pasqyroj aspektet fiziologjike të sjelljes së kafshëve - Të tregoj për gjenetikën e sjelljes - Të sqaroj mënyrën e të mësuarit të kafshët - Të tregoj llojet e komunikimit tek kafshët 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM2 (titulli): Të kuptoj ndikimin e sjelljes në organizimin e jetës sociale		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Sjellja sociale dhe hierarkitë tek kafshët - Territorialiteti - Sjellja riprodhuese - Përkujdesja prindëror 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të dijë për sjelljen prindërore të kafshëve - Të dijë për kujdesi për pasardhës - Të shpjegon pse disa nga kafshët kujdesen jashtëzakonisht shumë për të vegjlit e tyre 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
RM3 (titulli): Njohin ndikimin e sjelljes së kafshëve në jetën e kafshëve		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Mekanizmat e vendimmarrjes - Vetjakësia dhe altruizmi 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të dijë cilet janë mekanizmat e vendimmarrjes të kafshët - Të sqaroj altruizmit 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj

Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit

RM4 (titulli): Të ndërlidhin njohuritë e biologjisë filogjenetike dhe biologjisë së konservimit me sjelljen e kafshëve

Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none"> - Strategjitë alternative - Etologjia dhe evolucioni - Biologjia e konservimit 	<p>Kandidati duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të tregoj strategji alternative rreth sjelljes së kafshëve - Të pasqyrojë lidhje ndërmjet sjelljes dhe evolucionit - Të tregoj çka e shkakton evolucionin e sjelljes së kafshëve - Të tregoj rolin e biologjisë së konservimit në sjellje të kafshëve 	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim; - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	<ul style="list-style-type: none"> - Ky modul ka të bëjë me ligjshmëritë dhe konceptet e sjelljes tek kafshët, mënyrat e të mësuarit tek kafshët, ndikimin e sjelljes në të ushqyer, riprodhim, përkujdesje për të vegjlit, përkatësinë grupore si dhe aspektet fiziologjike dhe psikologjike të sjelljes. 	
Baza materiale e domosdoshme	<p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kompjuterët, - Video Projektori, - Mjetet dhe Pajisjet për vëzhgim të faunës në natyrë 	

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe numri	Menaxhimi i mbeturinave	Nr. 13
Qëllimi	Ky modul ka për qëllim që të krijojë aftësi tek kandidatet për identifikimin e problemeve mjedisore të shkaktuara nga mbeturinat dhe të zotërojnë njohuritë rreth rrugëve alternative të sanimit të këtij problemi.	
Kohëzgjatja e modulit dhe kreditë	100 orë mësimore, 5 kredi	
Kërkesat për qasje në modul	Shkollim paraprak (nga arsimi i mesëm dhe profesional)	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
1. RM1 (titulli): Kandidatet dentifikojnë problemet mjedisore të shkaktuara nga mbeturinat		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës), njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Mbeturinat dhe mjedisi- Mbeturinat e ngurta komunale- Zgjedhja simultane për menaxhimin e mbeturinave të ngurta dhe trajtimin e ujërave të zeza	Kandidati duhet: <ul style="list-style-type: none">- Identifikoj rreziqet potenciale me saktësi;- Ketë njohuri rreth përdorimit të pajisjeve, veglave dhe materialeve në mënyrë të sigurt në praktikat e menaxhimit të mbeturinave;- Të dij rreth trajtimi të mbeturinave në mënyrë të sigurt sipas karakteristikave të saj	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;- Të shprehurit me gojë;- Të shprehurit me shkrim- Prezantime- Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit		
1. RM2 (titulli): Kuptojnë rëndësinë e menaxhimit adekuat të mbeturinave		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës) njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat	Instrumentet e vlerësimit
<ul style="list-style-type: none">- Analiza strategjike e alternativave për menaxhim të mbeturinave	Kandidati duhet: <ul style="list-style-type: none">- Të dijë për mundesit alternative të menaxhimit	<ul style="list-style-type: none">- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi;

	të mbeturinave - Aplikoj praktika të qendrueshme rreth menaxhimit të mbeturinave	- Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit 1. RM3 (titulli): Identifikojnë dhe njohin disa nga metodologjitë e deponimit dhe riciklimit të mbeturinave		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit (performancës)	Instrumentet e vlerësimit
- Reduktimi i mbeturinave - Riprodhimi - Riciklimi - Adresimi i deponimit të mbeturinave -	Kandidati duhet: - Të dijë cilet janë rregullat e zvoglimit të mbeturinave - Të dijë rregullen e 3 R (reduktimit, riprodhimit dhe riciklimit të mbeturinave) - Ti dijë kriteret e deponisë dhe deponimit të mbeturinave	- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim - Prezantime - Testime etj
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit RM4 (titulli): Integrojnë njohuritë paraprake nga biologjia dhe ekologjia në adresimin e çështjeve mjedisore që kanë të bëjnë me mbeturinat.		
Përmbajtja	Kriteret e vlerësimit	Instrumentet e vlerësimit
- Mbeturinat dhe shëndeti - Vetëdijësimi mjedisor rreth mbeturinave - Menaxhimi i qendrueshem i mbeturinave - Menaxhimi i mbeturinave në të ardhmen	Kandidati duhet: - Të tregoj rolin e mos menaxhimit të mbeturinave në shendet - Të pasqyrojë lidhje ndërmjet ngritjes së vetëdijës dhe menaxhimit të mbeturinave - Të tregoj çka është menaxhim i qendrueshem i mbeturinave - Menaxhon mbeturinat dhe produktet e panevojshme në mënyrën që nuk është e dëmshme për mjedisin.	- Raporti me shkrim i një punë praktike apo një hulumtimi; - Të shprehurit me gojë; - Të shprehurit me shkrim; - Prezantime - Testime etj
Udhëzimet për zbatimin e	- Ky modul ka të bëjë menaxhimin e mbeturinave dhe	

modulit dhe për vlerësimin e kandidatëve	produkteve tjera në mënyrë që të kemi një mjedis të pastër si parakusht për prodhim cilësor të produkteve të ndryshme.
Baza materiale e domosdoshme	<p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kompjuterët, - Video Projektori, - Mjetet dhe Pajisjet për vëzhgim në natyrë